

Regelbunden tillsyn i Stureskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurs 1-6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Hedemora kommun under april och maj månad 2009 och besökt Stureskolan den 22 april 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 12 februari 2010.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Stureskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Stureskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Stureskolan

Tabell 1: Antal elever på Stureskolan

Stureskolan	Antal elever
Förskoleklass	28
Grundskola	228

Källa: Skolans egna uppgifter, våren 2009

Stureskolan är centralt belägen i Hedemora kommun och ingår i centrumdelens rektorsområde. Personalen på Stureskolan är organiserad i fyra arbetslag som leds av var sin arbetslagsledare. Arbetslagsledarna utgör tillsammans med rektorn skolans ledningsgrupp.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Kommentar och bedömning: Skolan kan redovisa andelen elever som nått kursplanernas mål i samtliga ämnen i årskurs 5. Denna sammanställning sträcker sig tillbaka till läsåret 2003/04. Av uppgifterna i sammanställningen framgår att den sammanlagda måluppfyllelsen varierat över tid. Läsåret 2007/08 nådde totalt 82 procent av eleverna i årskurs 5 kursplanernas mål i samtliga ämnen. Alla elever nådde kursplanernas mål i de naturorienterande ämnena, bild, slöjd och hem- och konsumentkunskap. Lägst måluppfyllelse var det i svenska. Någon redovisning av kunskapsresultat fördelat på flickor respektive pojkar görs dock inte, trots att elevernas slutbetyg i årskurs 9 i Hedemora kommun visar att det finns stora skillnader i kunskapsresultat mellan flickor och pojkar.

Vad beträffar resultaten från de nationella ämnesproven i årskurs 5 framgår att flertalet elever når målen för ämnesproven de senaste två åren. Vid tillsynen framkommer vidare att skolan inte har analyserat om det finns skillnader i resultat per ämne och kön.

Trots en förhållandevis hög måluppfyllelse finns enligt Skolinspektionens bedömning utrymme för högre måluppfyllelse framför allt i ämnet svenska. Vidare bör skolan analysera måluppfyllelsen utifrån pojkars och flickors resultat.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I 7 kap. 2 § grundskoleförordningen (1994:1194) anges att läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ska ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Skolinspektionen har tagit del av skolans individuella utvecklingsplaner och bedömer att dessa behöver utvecklas så att det tydligare framgår hur elevernas kunskapsutveckling ser ut i relation till kursplanemålen. Tillsynen visar vidare att skriftliga omdömen skrivs i anslutning till utvecklingssamtalen där uppgifter finns om elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen. Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas så att de individuella utvecklingsplanerna svarar mot författningarnas krav.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning och betygssättning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Av 2 kap. 6 § grundskoleförordningen framgår att det finns en kursplan för varje ämne. I kursplanen anges de mål som undervisningen ska sträva mot, och de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret. I kursplanerna för ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk finns även de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret. I Stureskolan har lokala tolkningar av de nationella kursplanerna upprättats i samtliga ämnen. Det förekommer t.ex. tolkningar där kunskapsmålen delvis omformulerats till moment i undervisningen och där det saknas koppling till de nationella målen för ämnena. För årskurs 4-6 finns endast de nationella uppnåendemålen i årskurs 5 angivna. Dessa mål bör ha uppnåtts av eleverna i årskurs 5 och undervisningen i årskurs 6 ska inriktas mot målen i årskurs 9. Skolinspektionen konstaterar att enligt kursplanerna ska bedömningen inriktas mot elevernas förmågor, övergripande kunskaper och förståelse i ämnena snarare än specifika kunskaper inom vissa moment. Skolan bör vidare se till att målen för årskurs 6 inriktas mot kursplanernas mål för årskurs 9. Skolinspektionen bedömer därför att skolan behöver se över sina lokala tolkningar så att de överensstämmer med de nationella kursplanemålen.

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov
Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Av 4 kap. 1 § andra stycket skollagen framgår att särskilt stöd ska ges till elever som har svårigheter i skolarbetet. Av 5 kap. 2 § grundskoleförordningen framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. Vid tillsynen framkommer att det finns elever vid Stureskolan som är i behov av studiehandledning på modersmålet, men som inte får det. Det framkommer vidare vid tillsynen att särskilt stöd i Stureskolan ges i ämnena svenska, engelska och matematik, men att det saknas särskilt stöd i andra ämnen. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder ifråga om studiehandledning på modersmålet och att Stureskolan behöver vidta åtgärder för att uppfylla författningarnas krav ifråga om särskilt stöd i till alla elever som bedöms vara i behov av det.

6 (11)

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I 5 kap. 1 § grundskoleförordningen anges att om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på något annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Utifrån de åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av görs följande bedömning. Flera av åtgärdsprogrammen saknar en tydlig beskrivning av vilka insatser skolan ska vidta och hur dessa syftar till att de nationella målen ska nås. Det behöver också tydligare framgå vilket eller vilka nationella mål inom respektive ämne eleven inte når och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Skolinspektionen bedömer att skolornas arbete med åtgärdsprogram behöver förbättras. Se även Skolverkets Allmänna råd för arbete med åtgärdsprogram (SKOLFS 2008:25).

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det inom varje särskild verksamhet och varje år upprättas en plan mot kränkande behandling med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Enligt förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling ska bl.a. en plan mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Tillsynen visar att Stureskolans likabehandlingsplan inte utgår från en aktuell kartläggning av verksamhetens behov. Det är vidare otydligt vilket tillvägagångssätt som blir aktuellt om en vuxen kränker en elev. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver omarbeta sin plan så att den svarar mot författningarnas krav.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Av 2 kap. 9 § grundskoleförordningen framgår att om en eller båda av elevens vårdnadshavare har ett annat språk än svenska som modersmål och språket utgör dagligt umgängesspråk för eleven, ska eleven få undervisning i detta språk som ett ämne (modersmålsundervisning), om eleven har grundläggande kunskaper i språket, och eleven önskar få sådan undervisning. Enligt 2 kap. 19 § grundskoleförordningen anges i timplanen ett visst antal timmar för elevens val. Undervisningen syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. Vid tillsynen framkommer att Stureskolan inte anordnar modersmålsundervisning. Inte heller ges eleverna möjlighet till elevens val. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver anordna modersmålsundervisning för de elever som är i behov av detta samt att skolan behöver vidta åtgärder för att anordna undervisning i elevens val.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Av 2 kap. 15 § grundskoleförordningen framgår att undervisning i svenska som andraspråk ska om det behövs anordnas för elever som har ett annat språk än svenska som modersmål, elever som har svenska som modersmål och som har tagits in från skolor i utlandet och invandrarelever som har svenska som huvudsakligt umgängesspråk med en eller båda vårdnadshavarna. Vidare följer av 2 kap. 16 § samma förordning att sådan undervisning ska anordnas i stället för undervisning i svenska. Beslut om sådan undervisning ska fattas av rektorn. Vid tillsynen framkommer att skolan inte erbjuder undervisning i svenska som andraspråk och inte heller utreder om det finns elever som behöver undervisning i ämnet. Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas för att garantera elevernas rätt till undervisning i svenska som andraspråk.

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning**Bedömningspunkter****3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar**Bedömningspunkter****3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Varje skola, förskola och fritidshem ska årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning. Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder kommunen respektive skolan, förskolan eller fritidshemmet avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. I kvalitetsredovisningen ska uppföljning och utvärdering av planer mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen redovisas. Skolans, förskolans och fritidshemmets kvalitetsredovisning ska utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. (3, 3 a och 4 §§ förordningen (1997:702) om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.)

Stureskolans kvalitetsredovisning för läsåret 2007/08 ingår i ett dokument kallat Stureplan som också innehåller bl. a. en arbetsplan. Skolinspektionen konstaterar att det är otydligt vilka delar av Stureplanen som utgör kvalitetsredovisning. Stureplanen innehåller dock vissa redovisningar som hör till en kvalitetsredovisning, som bl. a. vissa resultat samt åtgärder för ökad måluppfyllelse inför nästkommande år. Dock är de analyser av resultat som redovisas begränsade.

Skolinspektionens sammantagna bedömning är att kvalitetsredovisningen inte

fullt ut motsvarar författningarnas krav, eftersom det bl. a. är ofullständigt redovisat hur väl skolan har lyckats nå läroplanens och kursplanernas mål avseende elevernas måluppfyllelse i samtliga ämnen samt hur stödet till elever som riskerar att inte nå målen utformas och en bedömning av hur väl skolan lyckas i sitt stöd. Detta behöver åtgärdas.

Stockholm den 12 november 2009

Johan Hultgren

Christina Sjöberg